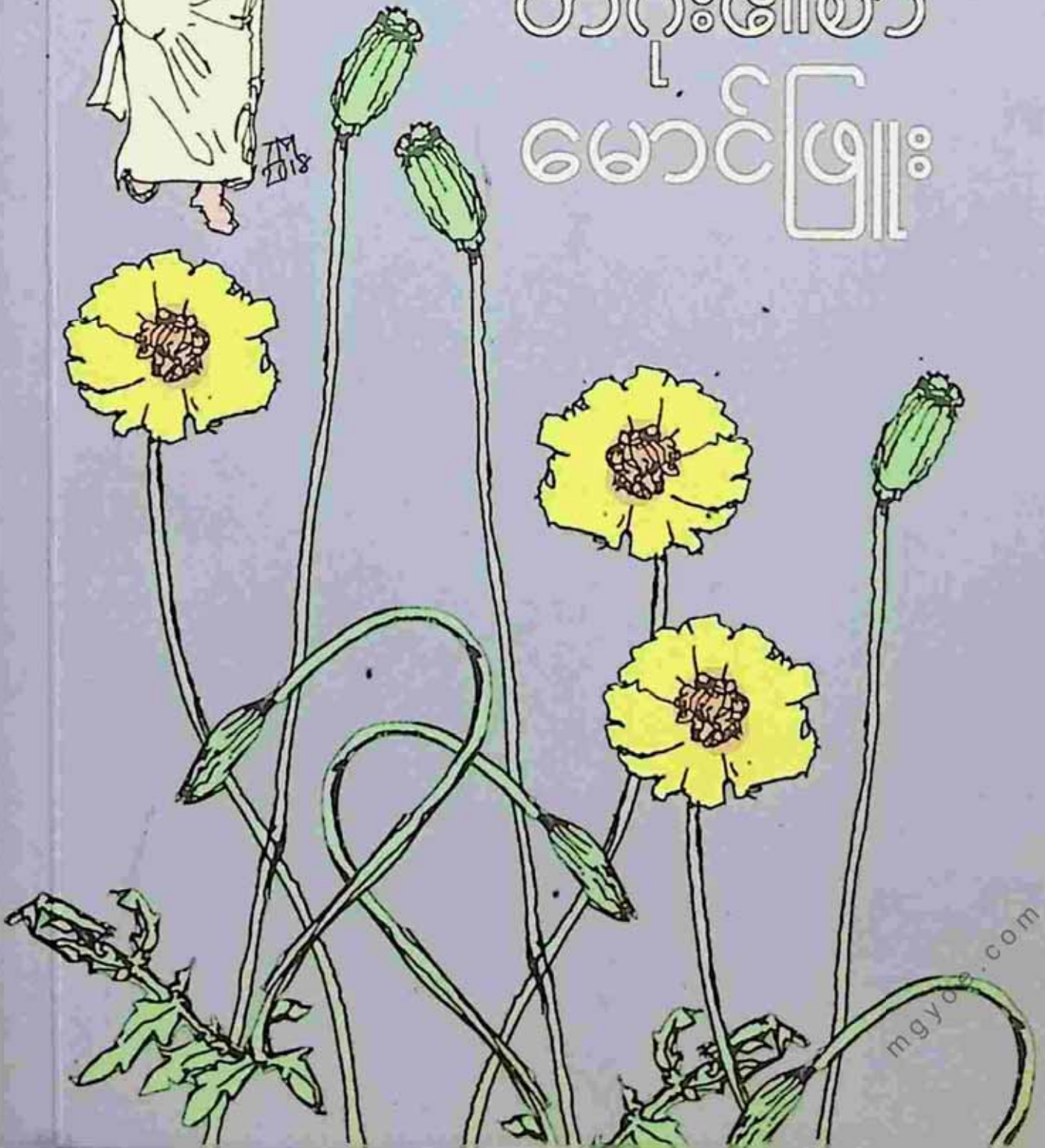

တဝိုး၏စာ မောင်ဖြား

ကန်ရေကဲ့သို့ ရှိနေသော မြန်မာစာပေကို နိုင်ငံခြားစာပေ ရေသစ်သွင်းရေးမှာ အရေးကြီးပါသည်။ ဤစကားကို ကဝိမွန်၏ မိန့်ဆိုချက်ဖြင့် ထင်လင်းစေအံ့။

“လူမျိုးတိုင်း၌ မိမိတို့၏ နှလုံးအိမ်တွင် ကဗျာရှိ၍ ထိုကဗျာ စိတ်ကူးကို ကျနစွာ ထုတ်ဖော်နိုင်ရန် အရေးကြီးသည်။ သို့ ထုတ်ဖော်နိုင်ရန်မှာ ထိုလူမျိုးတို့၏ ဘာသာစကား အရေးအသားသည် ကျပ်တည်း တင်းမာခြင်းမှ ကင်းဝေးရမည်။ တခြားဘာသာ၏ ရေးထုံးကို မိမိကိုယ်ပိုင်ရေးထုံးဖြစ်လာနိုင်ရန် ရုန်းကန်ညွတ်ပျောင်းသော သတ္တိအား ရှိရမည်။ ဘာသာတိုင်းသည် ပြောင်းလဲခဲ့၍ ပြောင်းလဲဆဲ ရှိနေသည်။ အပြောင်းအလဲကို ငြင်းပယ်တင်းခံသော ဘာသာကား ပျက်စီးဆုံးရှုံးချေမည်။”

 CM03230009
 တရားစီစဉ်
 Ks - 4,000
 မာပေစာပေ

 9 789997 196484
 တရားစီစဉ် - ၄၀၀၀ကျပ်

မျက်နှာပုံး နှင့် အတွင်း
လော်မောင်

- - -

ပုံနှိပ်ခြင်း
ပထမအကြိမ်
(၅၀၀)

- - -

ထုတ်ဝေခြင်း
ပထမအကြိမ်
ဇူလိုင်၊ ၂၀၂၀

ဦးနေပျိုညွန့် (၀၀၅၇၇)၊ စာပေလောက စာအုပ်တိုက်
အမှတ် ၁၇၃၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ထုတ်ဝေ၍
ဒေါ်ခင်မြင့်ဝေ (၀၀၄၃၀)၊ စာပေလောကပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၁၇၃၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင်
မျက်နှာပုံး နှင့် အတွင်းစာသားများ ပုံနှိပ်သည်။

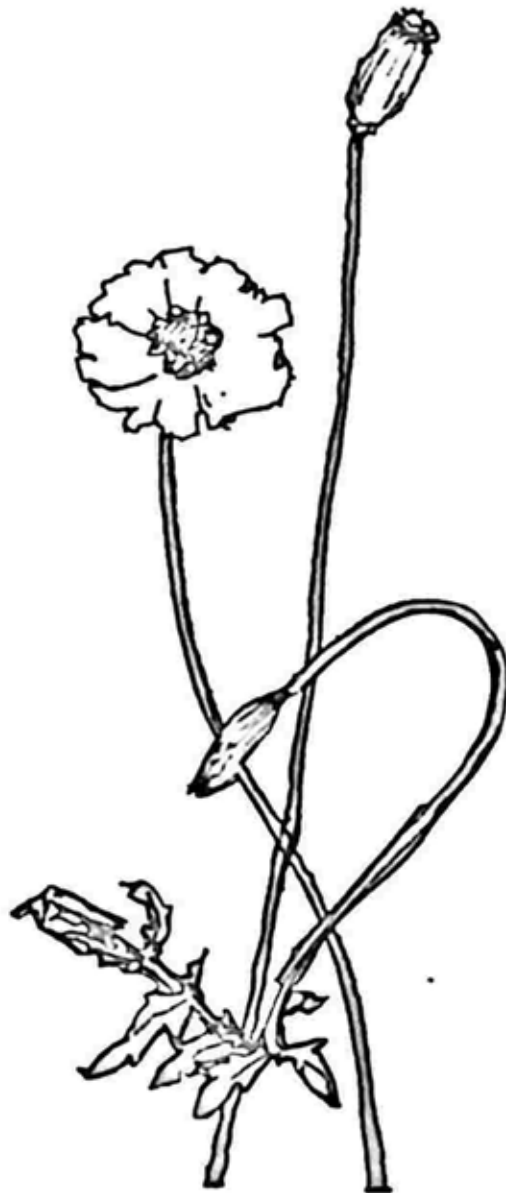
မာတိကာ

၁။ စကားချီး	၃
၂။ သူငယ်အဘော်	၂၀
၃။ တိမ်နှင့် လှိုင်း	၂၂
၄။ စကားပွင့် (တူတူရေဝါး)	၂၄
၅။ ဒဏ္ဍာရီတိုင်းပြည်	၂၉
၆။ တစ်ကျွန်းစံ(ကျောင်းအားရက်)	၃၁
၇။ စက္ကလေ့	၃၅
၈။ သဘောသား	၃၇
၉။ ဟိုမှာဘက်ကမ်း	၃၉
၁၀။ ပန်းကျောင်း	၄၁
၁၁။ ကုန်သည်	၄၃
၁၂။ စာနာခြင်း	၄၅
၁၃။ အလုပ်အကိုင် (တောင့်တချက်)	၄၆
၁၄။ တတ်သိသူ	၄၉
၁၅။ လူကြီးကလေး	၅၁
၁၆။ ဆယ့်နှစ်ရာသီ (အမေးစကား)	၅၃
၁၇။ စာရေးဆရာလောင်း (ဝေဖန်သူ)	၅၄

၁၈။ လူဆိုးကြီး စာပို့လုလင် (ပူပန်မှု)	၅၇
၁၉။ သူရဲကောင်း (ဝီရပုရိသ)	၅၉
၂၀။ အဆုံး	၆၂
၂၁။ မိခင်အဘဘော်	၆၄
၂၂။ ကလေး၏မာယာ	၆၆
၂၃။ ဂရုမမူသောပြပွဲ	၆၉
၂၄။ အအိပ်သူခိုး	၇၂
၂၅။ အစ (ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း)	၇၅
၂၆။ အခါနှင့်အကြောင်း	၇၇
၂၇။ အသရေဖျက်ခြင်း	၈၀
၂၈။ တစ်ဖန်ခေါ်ခြင်း	၈၂
၂၉။ ဖခင်အဘဘော်	၈၆
၃၀။ ပင်လယ်ကမ်းခြေ	၈၉
၃၁။ ကလေး၏လောက	၉၁
၃၂။ တရားသူကြီး	၉၃
၃၃။ ကစားစရာ	၉၄
၃၄။ မိုးရွာသောနေ့	၉၅
၃၅။ ပန်းတော်ဦးစံပယ်	၉၈
၃၆။ ပညောင်ပင်	၁၀၁
၃၇။ ကောင်းချီးမင်္ဂလာ	၁၀၃
၃၈။ လက်ဆောင်	၁၀၅
၃၉။ ငှါတေးသံ	၁၀၇
၄၀။ ကလေးသူတော်စင်	၁၀၉
၄၁။ နောက်ဆုံးအရောင်းအဝယ်	၁၁၁
၄၂။ သစ္စာ	၁၁၄

၄၃။ လွတ်လပ်သောနိဗ္ဗာန်	၁၁၆
၄၄။ အရှင့်ကျေးဇူး	၁၁၇
၄၅။ နှုတ်ဆက်စကား	၁၁၉
၄၆။ ဧည့်သည်သေမင်း	၁၂၀
၄၇။ အချစ်ကျွန်	၁၂၁
၄၈။ ပစ်မသွားနှင့် အချစ်ကယ်	၁၂၅
၄၉။ ကျေးဇူးစကား	၁၂၆
၅၀။ ပိုင်ရှင်မဲ့မေတ္တာစာများ	၁၂၈
၅၁။ သစ္စာကာမ	၁၂၉
၅၂။ ဒေါက်တာတဂိုးနှင့်တွေ့ခဲ့စဉ်က	၁၃၄
၅၃။ တကျွန်းစံ	၁၃၆

တိုင်း၏စာ မောင်ဖြူ

စကားချီး

ဒေါက်တာတဂိုး၏ ရာပြည့်နှစ် ပွဲတွင် ထုတ်ဝေအပ်သော ဆန်းစသော်တာသည် ဤဆရာကြီးပင် ဘင်္ဂါလီစကားဖြင့် ရေးသားသော ကလေး (Shiahu ရှိရှ) ခေါ် ကဗျာစုမှ အင်္ဂလိပ်လို သူကိုယ်တိုင် ပြုပြင်ပြန်ဆိုကာ ဆန်းစသော်တာ (The Crescent Moon) ဟု အမည်သစ်ဖြင့် ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသော ကဗျာစု ဖြစ်ပါသည်။

ထိုနည်းတူစွာ အခြားကဗျာများမှာလည်း ဘင်္ဂါလီစကားဖြင့် ရေးသားပြီးနောက် ဒေါက်တာတဂိုးသည် မိမိကိုယ်တိုင်နှင့် မိတ်ဆွေအချို့၏ အကူအညီဖြင့် ပြုပြင်ပြန်ဆို ထုတ်ဝေသော ကဗျာစု ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဗျာစုတွင် ဂီတဇွလီမှ ၅ ပုဒ်၊ ဥယျာဉ်မှူးမှ ၂ ပုဒ်၊ သစ်သီးကောက်မှ ၄ ပုဒ် ပါသည်။

ဒေါက်တာတဂိုးသည် ကမ္ဘာကျော်နိဘယ်လ်ဆုကို ဂီတဇွလီဖြင့် ဆွတ်ခူးခဲ့ရကား ဘာသာပြန်ဆိုသူသည် အဘယ်ကြောင့် ဂီတဇွလီ ကဗျာစုကို မပြန်ဘဲ ဆန်းစသော်တာကို အသားပေး ပြန်ဆိုသည်ကို

စာဖတ်ပရိသတ် သိကောင်းမှ သိမည်။ အဖြေကား ပြန်ဆိုသူသည် ဒေါက်တာတိုင်း၏ အကျော်ဆုံးစာပေကို မပြန်ဆို၊ မိမိ၏ မူလတန်းမှ ဆယ်တန်းအထိ တပည့်တို့နှင့် အသင့်တော်ဆုံး စာပေကို ပြန်ဆိုပါသည်။ မြန်မာဘာသာပြန်ကို ပထမ ဖတ်ပြပြီးနောက် အင်္ဂလိပ် မူရင်းကို ဖတ်ပြခြင်းဖြင့် တပည့်တို့သည် စာပေကို နှစ်ခြိုက်နိုင်ခြင်းနှင့် အင်္ဂလိပ်စာကို ပိုမိုတတ်ကျွမ်းခြင်းတို့ကို တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ် ဆိုသလို ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဆန်းစသော်တာကို ၁၉၃၅ ခုနှစ်လောက်မှ စ၍ ပြန်ဆိုပါသည်။ ထိုပြန်ဆိုသောစာမူမှ ၁-၁၀-၁၉၄၁ နေ့စွဲဖြင့် ပုံနှိပ်မှု တစ်ဖောင်သာ ဘာသာပြန်သူ၏ လက်ဝယ် ကျန်ရှိပါသည်။ အကြောင်းကား ထိုစာကို ရိုက်ဆဲ၌ ရန်ကုန်သည် ဂျပန်ဗုံးစာ ဖြစ်၍တည်း။ ၁၉၅၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ဘာသာပြန်သူသည် တိုင်းပညာရေးဝန်အဖြစ်ဖြင့် မိမိကျောင်းဆရာကြီး လုပ်ခဲ့သော မကွေးမြို့သို့ ရောက်ရှိသွားရာ ဆရာတစ်ဦး၏ လက်မှ ဆန်းစသော်တာ လေးငါးပုဒ်ကို ရရှိပါသည်။ ထိုအခါမှပင် ထိုဆရာတစ်စု၏ အားပေးမှုဖြင့် ဆန်းစသော်တာကို ထပ်မံ ပြန်ဆိုဖြစ်ပါသည်။ (ဆန်းစသော်တာ၏ လောကဓံအဖြစ်အပျက်ကို မကွေး လက်ဆောင် ခေါ် ဆောင်းပါးတွင် အသေးစိတ် ရေးသားပါသည်)

ဂျပန်ဗုံးမှ လွတ်ကင်းသော စာတစ်ဖောင်မှာ ဒေါက်တာ တိုင်း၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိမှ ရင်အုပ်မကွာဟူသော စကားနှင့် တခြားစီရိုအောင် ဝေးလံအေးစက်လှသဖြင့် ရင်တွင်းမှ ထုတ်နုတ်ကာ အသစ်တစ်ဖန် ရေးပါအံ့။

ရခိုင်ပြည်နယ်တိုင်းဒေသကြီး၊ ရာဘင်ဒြာနယ်တိုင်းကို ခရစ်ယာန် သက္ကရာဇ် ၁၈၆၁ ခုနှစ်၊ မေလ ၆ ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်၏။ အလွန်များ သော သားသမီးတို့အနက် သူကား နှောင်းဖွားတည်း။ အဖဖြစ်သူအား သူ၏ မြင့်မြတ်သော အကျင့်ကြောင့် မဟာရသေ့ဟု ခေါ်ကြ၏။ အဘိုးဖြစ်သူ ဒွါကန်နယ်တိုင်းမှာ ထိုအခါမှ အလွန်ကျော်စောသော ပုဂ္ဂိုလ်မွန် ရာဂျာရမ်မိုမာန်ရွှင်နှင့် ဟိန္ဒူအယူကို ပြုပြင်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။

ရာဘင်သည် ကျောင်းတွင် စာသင်ပါသည်။ မပျော်မွေ့၍ အကျိုးမများ။ အိမ်တွင် ဖတ်အံ့မှုဖြင့်သာ တိုးပွားသည်။ ၁၇ နှစ် အရွယ်တွင် ဗိလတ်သို့ စာသင်သွားသောအခါ သူကား ဘင်္ဂါလီ စာဆိုကလေးဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်မျှနေ၍ ပြန်လာပြီးနောက် ၂၂ နှစ် အရွယ်တွင် အိမ်ထောင်ကျသည်။ အသက် ၃၀ အရွယ်တွင် အနောက်နိုင်ငံသို့ ဒုတိယအကြိမ် ခေတ္တမျှ သွားကာ ဂျာမန်စာနှင့် ဥရောပဂီတကို အနည်းငယ် သင်ယူခဲ့သည်။ ဖခင်၏ ညွှန်ကြားချက် အရ ရှုလိုင်ဒါအရပ်၌ ဘိုးဘွားပိုင်လယ်မြေကို ဦးစီးရင်း စာပေကို ဆက်လက်ရေးသားသည်။

အခါကား အိန္ဒိယအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်နှင့် နိုင်ငံရေး စစ်ထိုးချိန်၊ ရာဘင်ကား နိုင်ငံရေးသမား၊ အပြောသမား အမှန်တကယ် ပြုစုပျိုးထောင်မည့် လူသစ်မွေးရန် ကျောင်းထောင်သည်။ မိမိ လူမျိုးတို့က အနောက်တိုင်းဆန် (ဘိုဆန်)သောခေတ်၌ မိမိက ရှေးခေတ်ဟောင်းကို အောက်မေ့ကာ ကာလကတ္တားနှင့် မိုင် ၉၀ မျှ ဝေးသော ဗိုပေါဘူတာကလေးအနီးရှိ ဘိုးဘွားပိုင် လယ်ကွက်ကြီးတွင်

တောရကျောင်းကို တည်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုနေရာ၌ ဖခင် မဟာရသေ့သည် သန္တိနိကေတန် (သုခရိပ်မြို့) အမည်ဖြင့် ကျောင်းဆောက်လုပ်နေထိုင်စဉ် ဖြစ်၏။ နိုင်ငံခြားအုပ်စိုးသူများ မျက်စိစပါးမွေး စူးသော ဤကျောင်းကို အမျိုးသားတို့ကလည်း လျစ်လျူရှုသဖြင့် မိမိ၏ ဝေစုအမွေ နှင့် စာရေးရသမျှ ငွေတို့ကို ကျောင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သည်။ မိမိ၏ သားပါမှ လေးယောက်မျှဖြင့် ထောင်သောကျောင်းသည် အကျွန်ုပ် ရောက်ရှိသော ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် လေးရာကျော်မျှရှိလာကာ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ ကဝိများ ခိုအောင်းရာ ဌာနကြီးဖြစ်လာပေပြီ။ တရုတ်စာပေ နှင့် တိဗက်စာကို လေ့လာရန် တရုတ်ကျောင်း အဆောက်အအုံတစ်ခုကို စာအုပ်စာတမ်းနှင့်တကွ တရုတ်အစိုးရတို့က လှူဒါန်းသည်။ နာမည်ရလာသောအခါ အိန္ဒိယအမျိုးသားတို့ကလည်း တစ်စတစ်စကူညီကာ ဟင်ဒီကျောင်းဆောင်ကို ဆောက်လုပ်သည်။ ထိုကျောင်းကို တည်ထောင်ရာ၌ သူ့ကျောင်းနေစဉ် တွေ့ရှိခဲ့သော ချုပ်ချယ်မှု အတိရှိသော သာမန်ကျောင်းမျိုးတွင် သူမပျော်မွေ့နိုင်သကဲ့သို့ စိတ်ဆင်းရဲသော ရာထောင်မကသော ကလေးတို့ ပျော်မွေ့နိုင်ရန် အလို့ငှာ စံနမူနာကျောင်းဖြစ်ရေးကို မြှော်တွေးသည်။ ထိုကျောင်း၌နေသော ကျောင်းသူကျောင်းသားတို့သည် လောဘ၊ ဒေါသကင်းသော ပတ်ဝန်းကျင်ဝယ် လောကီ လောကုတ် နှစ်ဖြာသော စီးပွားကို အားထုတ်နိုင်ရေးနှင့် ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှ ပညာရှိသုခမိန်တို့ စုဝေးသော ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ဖြစ်လာရေးကို ရည်ရွယ်သေးသည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက်များသည် ၁၉၂၁ ခုနှစ်လောက်ကပင် အောင်မြင်လာသည်။ သို့ရာတွင် လွယ်လွယ်ကူကူကား မဟုတ်ချေ။

၁၉၀၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၂၁ ခုနှစ်။ ဤအနှစ်နှစ်ဆယ်အတွင်းဝယ် ဂုရုဒေဝဟု တပည့်သားတို့က ခေါ်လာစပြုသော ဒေါက်တာတရား ကား လောကဓံတရားကို သာမန်လူများထက် တွေ့ကြုံခံစားရရှိသည်။ ၁၉၀၂ ခုနှစ်တွင် ချစ်ဇနီးဆုံးသည်။ ဇနီးချစ်ကို ပြုစုနေစဉ် ရေးသော ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို တင်ပြပါရစေ။

ပစ်မသွားနှင့် အချစ်ကယ်

ခွင့်မပန်ဘဲ၊ ပစ်မသွားနှင့် အချစ်ကယ်။
 တစ်ညဉ့်လုံး ငုတ်တုတ်မို့ မောင့်မျက်စိဟာ
 အိပ်ချင်မှုဖြင့် လေးလံနေပြီ။
 တမေးမှိတ်ခိုက် ခင့်ကို ဆုံးမှာ ကြောက်ပါသည်။
 ခွင့်မပန်ဘဲ ပစ်မသွားပါနှင့် အချစ်ကယ်။
 မောင်ပြန်နိုးတော့ ခင့်ကို လက်ဖြင့် စမ်းတယ်။
 အိပ်မက်နေသလားလို့ ထင်မှားမိတယ်။
 ခင့် ခြေအစုံကို မောင့်နှလုံးနှင့် ရစ်ပတ်ကာ
 မောင့်ရင်ခွင့်မှာ ပိုက်ထားနိုင်စမ်းချင်တယ်။
 ခွင့်မပန်ဘဲ၊ ပစ်မသွားနှင့်အချစ်ကယ်။ ။

(ဥယျာဉ်မှူး၊ အမှတ်-၃၄)

သေဆုံးသောအခါ၌ ရေးသော စမောရန်ခေါ် သတိရကဗျာတစ်ပုဒ်မှာ အထူးသိမ်မွေ့လှပ၍ အင်မတန် ကြေကွဲဖွယ်ကောင်း၏။ အထက်ပါ ကဗျာကို သေခါနီး ပရိဒေဝမီး တောက်လောင်ရာမှ မွေးဖွားပေရာ

ပဋာမြေလူးသော စိတ်မျိုး ထင်ပေါ်ချေသည်။ အောက်ပါ ဒုတိယ
ကဗျာ၌ ဘုရားနှင့်တွေ့၍ သံဝေဂရသောစိတ်မျိုး ထင်ပေါ်ပေသည်။
မေတ္တာပန်း နှစ်ပွင့် ဆိုကြပါစို့။

ကျေးဇူးစကား

မယားဝတ် ကျေပွန်သူကို ကျေးဇူးဆပ်ရန် မဖြစ်တော့ပြီ။
ဘဝအမှောင်မှ လွတ်မြောက်သူမှာ အလင်းကိုရပြီ။
အရှင်လည်း သူ့အား ရင်ခွင်ဝယ်ထားပြီ။
ထို့ကြောင့် သူ့အဖို့ ရည်စူးသော အကျွန်ုပ်၏ ကျေးဇူး
တရားနှင့် လက်ဆောင်များကို အရှင်ထံမှောက်သို့ အရောက်
ယူလာသည်။

သူ့ကို ဂရုမထား ပြစ်မှားမိသည်ကို ခွင့်လွှတ်ပါရန် အရှင်ထံ
လာ၍ တောင်းပန်ပါသည်။

ပွင့်အာရန် သူ့စောင့်မျှော်စဉ်က အငုံမျှ ရှိသေးသော
အကျွန်ုပ်မေတ္တာပန်းတို့ကို အရှင်၏ သာသနာအဖို့ ပူဇော်ပါ၏။

(သစ်သီးကောက်၊ အမှတ်-၄၆)

၁၉၀၄ တွင် အယ်မိုရာ နွေရာသီတောင်စခန်း၌ အဆုတ်နာဖြင့်
သေဆုံးအံ့ဆဲဆဲရှိသော သမီးငယ်ကို ပြုစုရပြန်သည်။ ထိုအခိုက်
ဆန်းစသော်တာ ကဗျာစုကို ရေးသည်။ သူ့ငယ်အဘော်ဟု အမည်
တပ်၍ အကျွန်ုပ်တစ်စုခွဲထားသော ကဗျာ ၁၉ ပုဒ်ကို သမီးအား

အပျင်းဖြေရန် ရေးသည်။ ကျန် ၂၁ ပုဒ်ကို အထူးသဖြင့် တစ်ဖန် ခေါ်ခြင်းကို မိမိ၏ ပူဆွေးမှုကို နှစ်သိမ့်ရန် ရေးသည်။

၁၉၀၅ ခုနှစ်ကား ဘင်္ဂလားပြည်ကို နှစ်ခြမ်းခွဲရန် အင်္ဂလိပ် အစိုးရ၏ စီမံမှုကြောင့် ဘင်္ဂလားတစ်ပြည်လုံး မီးတောက်နေသည်။ ထိုအခါလောက်မှ တစ်ဖန် ပြန်လည်ပြုစုပျိုးထောင်နေသော ဘင်္ဂါလီစာပေ နစ်နာမည်ကို စိုးရိမ်ပြင်းပြစွာဖြင့် နိုင်ငံရေးတွင် ဝင်ရောက် ကန့်ကွက်သည်။ တဂိုးအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသော ဆရာကြီး သော်မဆင်၏ အဆိုမှာ ထိုအချိန်၌ တဂိုးလောက် ပေါက်ရောက်သော ပါးစပ်၊ သူတမျှ ထက်မြက်သော ကလောင် အိန္ဒိယတစ်ပြည်လုံးတွင် မရှိ။ ဤအခါ၌ တဂိုးရေးသော နိုင်ငံရေးစာပေ အကောင်းဆုံးတို့နှင့် ယှဉ်နိုင်သော စာပေ အင်္ဂလိပ်၌ အတော်ရှား၏။ သို့သော် နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်သူတို့နှင့် လူထု၌ ခန္တီတရား နည်းပါးမှုကြောင့် သွေးထွက် သံယို ဖြစ်ရသည်ကို စက်ဆုပ်၍ နိုင်ငံရေးကိုစွန့်ကာ သန္တိနိကေတန်သို့ ပြန်ပြေး၏။ ထိုအခါ တစ်ပြည်လုံး၏ မျက်မှန်းကျိုးမှုကို ခံစားရရှိသည်။ ဒေါက်တာတဂိုးကား နိုင်ငံရေးဇာတ်သိမ်း၍ ဝိပဿနာပွားရင်း စာသင်စာရေးသည်။

၁၉၀၉ ခုနှစ်တွင် ဂီတဥလီနှင့်တကွ သန္တိနိကေတန် (၁၉၀၆-၁၉၁၆) ခေါ် ကျောင်းမိန့်ခွန်းများကို ရေးသည်။ စာတိုက် ပြဇာတ် နှင့် အခြား ပြဇာတ်တို့ကိုလည်း ရေးသည်။

၁၉၁၂ ခုနှစ်၊ ၄၉ နှစ်အရောက်တွင် မမာမကျန်းဖြစ်၍ ရေပြောင်းမြေပြောင်း ကိန်းအောင်း နားနေရန်နှင့် ခွဲစိတ်ကုသရန် နိုင်ငံ ခြားသို့ တတိယအကြိမ် ခရီးထွက်သည်။ ဤအခါကား

အသက်၏ နောက်ဆုံးခရီးလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်ဟု အထင်ရှိကာ ကဝိမွန်သည် မသွားခင် တစ်ည၌တွင် မှန်အိမ်မီးခွက်ငယ်ဖြင့် သန္တန်ကေတန် ဆရာကြီးငယ်တို့၏ အိမ်ပေါက်စေ့ သွားရောက်၍ အောက်ပါကဗျာကို ရွတ်ကြောင်း၊ ထိုကျောင်းကို ရောက်စဉ် ကြားခဲ့ရသည်မှာ အင်မတန် ကြေကွဲစရာ ကောင်းချေသည်။

နှုတ်ဆက်စကား

ငါသွားခွင့်ရပြီ။ ဦးညွတ်ကာ သင်တို့အား ငါ နှုတ်ဆက် သွားလိုသည်။ ငါ့အား မေတ္တာပို့ပါလေ ညီနောင်တစ်တွေ။ သည်မှာ ငါ၏ အိမ်သော့ကို ပြန်ပေးခဲ့သည်။ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် အားလုံးကို ငါစွန့်ပြီ။ သင်တို့ထံမှ အကြင်နာစကားကိုသာ နောက်ဆုံး တောင်းဆိုပါသည်။
ငါတို့သည် ကြာမြင့်စွာ အိမ်နီးချင်းဖြစ်ကြရာ ငါကား အပေးထက် အယူများချေသည်။ ယခုအခါ နံနက် ရောင်ခြည်လာ၍ ငါ၏ အမှောင်ထောင့်ကွေးကို ထွန်းသော မှန်အိမ် ငြိမ်းပြီ။ ဆင့်စာလာပြီ။ ငါလည်း သွားရန် အသင့် ပင်။

ဗိလတ်၌ ဆေးကုစဉ် ကမ္ဘာကျော်နိဘယ်ဆုကို ရမည်ဟု လည်းကောင်း၊ နောက်ကို အနှစ်သုံးဆယ်မျှ နေရဦးမည်ဟု လည်းကောင်း သူမသိရှာ။ အရက်သုံးဆယ်မျှ နေရပါ့မလားဟူသောစိတ်ထားနှင့် အထက်ပါ နှုတ်ဆက်စကားဖြင့် မိမိ၏ သန္တန်ကေတန်ကျောင်းတွင်

လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တို့ကို နောက်ဆုံး နှုတ်ဆက်မှု ပြုခြင်းပင်တည်း။
ဗိလတ်မှ အမေရိကသို့သွားသည်။ ၁၉၁၃ ခုနှစ် အပြန်တွင် နိဘယ်ဆု
ရသည်။ ဆွီဒင်ပြည်သား၏ ထိုနိဘယ်ဆုသည် ရွှေဒင်္ဂါး
ရှစ်ထောင်ဖြစ်သည်။

နောက်နှစ်ကြိမ် ကမ္ဘာ့ခရီးသည်အဖြစ် ခရီးထွက်သေးသည်။
၁၉၁၆-၁၇ တွင် အမေရိကနှင့် ဂျပန်ပြည်ကို ရောက်သည်။ ၁၉၂၀-
၂၁ နှစ်တွင် အမေရိကနှင့် ဥရောပတိုက်ကို သွားသည်။ ၂၄-၂-
၁၉၂၄ တွင် မြန်မာပြည်သို့ ရောက်လာကာ ဂါဒီယန်သတင်းစာတိုက်တွင်
တည်းခိုသည်။

ဤနှစ်တစ်ရာပွဲ၏ လုပ်ငန်းတစ်ရပ်မှာ ဒေါက်တာ တဂိုး
တည်းခိုခဲ့သော ဂါဒီယန်သတင်းစာတိုက်တွင် အထိမ်းအမှတ် ကျောက်ပြား
တစ်ခုထားရန်နှင့် ၎င်းတွင် ဂီတဥ္ဇလီ ၆၃ ပါ ဤပညာရှင်၏
အောက်ပါစကားကို ရေးသားရန် ဖြစ်သည်။

မသိသူ သိရေး၊ အရှင်တွေးကြံစည်
သူစိမ်းအိမ်မြင့်၊ တည်းခွင့်ရပြီ
ဝေးသူနီးအောင်၊ ကြံဆောင်တစ်လီ
တစ်ပြည်သား၊ ပြုသား ကျွန်နောင်ညီ။ ။

ဤကဝိမွန်ကား စာပေအမျိုးမျိုးကို ရေးသားခဲ့ပြီ။
အထက်အဆိုပါ စကားပြေကဗျာများ၊ မိမိကျောင်းသူကျောင်းသားတို့
သိဆိုကပြ ရန် ပြဇာတ်များ၊ ကမ္ဘာသားစိတ်ထားဖြင့် ရေးသားသော

အစမ်းစာများ၊ ဝတ္ထုတိုများ၊ ဝတ္ထုရှည်များ၊ ကျောင်းသုံးစာအုပ်များ၊ သီချင်းများ စသည်တို့မှာ များပြားလှ၏။ အသက်ခုနစ်ဆယ်နီးမှ ပန်းချီအတတ်ကို လေ့ကျင့်ပြန်ရာ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်အခါ၌ ရုပ်ပုံပေါင်းများစွာ ရေးဆွဲခဲ့၍ လန်ဒန်၊ ပါရစ်၊ ဘာလင်၊ မော်စကို စသော အံ့ပွဲများ၌လည်း တင်ပြခဲ့လေပြီ။ ကဝိမွန် ရေးသားသော စာပေများကို ယဉ်ကျေးသော တိုင်းပြည်တိုင်းလိုလိုပင် ဘာသာပြန် ဆိုထားပြီး ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာဘာသာနှင့် ပြန်ဆို၍ ကား စာတစ်အုပ်မျှ မရှိသေးချေ။ ဤစာကို ဘင်္ဂါလီမူရင်းမှ ပြန်စွမ်းနိုင်သော သတ္တိအားမရှိ။ အင်္ဂလိပ်စာမှ တစ်ဆင့်ခံ ပြန်ယူရပါသည်။ သို့ပြန်ယူရာ၌ ဘင်္ဂါလီမူရင်းနှင့် ညှိနှိုင်းနိုင်စွမ်းရှိအောင် ထိုစာကို တတ်အားသရွေ့ လေ့လာပါသည်။

ကန်ရေကဲ့သို့ ရှိနေသော မြန်မာစာပေကို နိုင်ငံခြားစာပေ ရေသစ်သွင်းရေးမှာ အရေးကြီးပါသည်။ ဤစကားကို ကဝိမွန်၏ မိန့်ဆိုချက် ဖြင့် ထင်လင်းစေအံ့။

‘လူမျိုးတိုင်း၌ မိမိတို့၏ နှလုံးအိမ်တွင် ကဗျာရှိ၍ ထိုကဗျာ စိတ်ကူးကို ကျနစွာ ထုတ်ဖော်နိုင်ရန် အရေးကြီးသည်။ သို့ထုတ်ဖော် နိုင်ရန်မှာ ထိုလူမျိုးတို့၏ ဘာသာစကား အရေးအသားသည်။ ကျပ်တည်း တင်းမာခြင်းမှ ကင်းဝေးရမည်။ တခြားဘာသာ၏ ရေးထုံးကို မိမိကိုယ်ပိုင်ရေးထုံးဖြစ်လာနိုင်ရန် ရုန်းကန်ညွတ်ပျောင်းသော သတ္တိအား ရှိရမည်။ ဘာသာတိုင်းသည် ပြောင်းလဲခဲ့၍ ပြောင်းလဲဆဲ ရှိနေသည်။ အပြောင်းအလဲကို ငြင်းပယ်တင်းခံပါက ဘာသာကား ပျက်စီးဆုံးရှုံးချေမည်’

အကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာစာစကားမှာလည်း ကျပ်တည်း တင်းမာခြင်းမှ ကင်းဝေးကာ ရုန်းကန်ညွတ်ပျောင်းသော သတ္တိအား ရှိသဖြင့် သာ ဤမျှ စိတ်ကူးအံ့ဖွယ် ဆန်းကြယ်သော ဆန်းစသော်တာကို ဘာသာပြန်ဆိုနိုင်ပါသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မိခင်တိုင်းနှင့် သားတိုင်း၏ နှလုံး အိမ်၌ရှိသော မေတ္တာစမ်းရေကို ဖော်ပြရန် မိခင်နှင့် သူငယ်၏ ပါးစပ်တွင်းသို့ ထည့်သွင်းလိုက်သော ကဝိမွန်၏ စိတ်ကူးတို့မှာ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အဘယ်စာပေနှင့်မဆို နှိုင်းယှဉ်လောက်အောင် လှပ တင့်တယ်ပေသည်။

ပင်ရင်းစာ၏ အဘော် ပေါ်ရုံမှုကိုသာ အားမစိုက်ဘဲ ၎င်း၏ လှပသောအသွင်နှင့် တိုက်ရိုက်အဓိပ္ပာယ်တို့ကို အရေးထား ပြန်ဆို ပါသည်။ သို့ပြန်ဆိုခြင်းဖြင့် ကဝိမွန်၏ အထက်ပါ မိန့်ခွန်းနှင့် မခြား၊ တခြားဘာသာ၏ ရေးထုံး အသုံးအနှုန်းတို့သည် အဦးအစဉ် နား ဆန်းသလိုရှိသည်။ တခြားပညာရှင်တို့ပါ ဝိုင်းဝန်း၍ အသုံးပြုခြင်း ဖြင့် သုံးဖန်များသော် အကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာကိုယ်ပိုင်ရေးထုံး ဖြစ်လာ မည်ဟု အကျွန်ုပ်ယုံကြည်ပါသည်။

စကားစပ်မိ၍ ပြောလိုသည်မှာ-

ဘာသာပြန်သူသည် ဘင်္ဂါလီစကားသင်ရင်း စကားပွင့်ကို ဘင်္ဂါလီမူအတိုင်း တစ်ပုဒ်လျှင် ရှစ်ကြောင်း၊ စာကြောင်း အဆုံးတွင် နှစ်ကြောင်းလျှင် တစ်ကာရန်ဖြင့် စပ်ဆိုထားပါသည်။

ဆန်းစသော်တာကို ပထမပြန်ခဲ့သည်မှာ ၁၉၃၅ ခုနှစ် လောက်က ဖြစ်ပါသည်။ စကားပွင့်စာမူကား ဂျပန်ဗုံးမှ လွတ်သော

စာမူတစ်စောင်တွင်ပါသည်။ တစ်ဖန်ခေါ်ခြင်းကို ယခုတစ်ဖန် ပြန်ဆိုရာ၌ မိမိရေးသော စကားပြေသည် လင်္ကာ ဆန်သည်ဟု စိတ်၌ရှိသဖြင့် လင်္ကာအဖြစ်ကို ပြုပြင်လိုက်ရာတွင် အသွင်တစ်မျိုး ထွက်လာပါသည်။ လင်္ကာတစ်ပုဒ်လျှင် စာခုနစ်ကြောင်း၊ နောက်ဆုံး သုံးကြောင်းမှာ ကာရန်တူ။ တစ်ဖန်ခေါ်ခြင်းကို ယခုတိုင် ဘင်္ဂါလီမူနှင့် တိုက်ဆိုင်၍ မကြည့်မိသေးပါ။

စိတ်ဝင်စားဖွယ်တစ်ရပ်မှာ အင်္ဂလိပ်လက်ထက်၌ ဖွားမြင်သော ဒေါက်တာတရားသည် အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာပြည် ကိုလိုနီဘဝက ကြီးပြင်း လာသော သင်တို့ ငါတို့ကဲ့သို့ တိုင်းရင်းစာကို ဘေးချိတ်၍ အင်္ဂလိပ် စာကိုချည်း လုံးပန်းခဲ့သူမဟုတ်။ အသက် ငါးဆယ်တိုင်အောင် အင်္ဂလိပ်စာမရေး။ သို့သော် သင်တို့ ငါတို့တွင် အင်္ဂလိပ်စာကို အထက်တန်းကျကျ တတ်သူတို့လောက် အင်္ဂလိပ်စာပေကို ငယ်စဉ် ကတည်းက ဖတ်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ အသက်ငါးဆယ်ကျော်မှ မိမိ၏ ဘင်္ဂါလီလင်္ကာတို့ကို ဘာသာပြန်လို၍လည်းကောင်း၊ မိမိ၏စိတ်ကူး ဉာဏ်တို့ကို ကမ္ဘာသို့ ဖြန့်ဖြူးလို၍လည်းကောင်း အင်္ဂလိပ်စာ ရေးစပြုလာသည်။ ထမင်းစား ရေသောက်မှ စ၍ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ရုံးသုံး အင်္ဂလိပ်စကားနှင့် အရေးတို့တွင် ဒေါက်တာတရားသည် သင်တို့ ငါတို့လောက် မကျွမ်းကျင်ပါလည်း အင်္ဂလိပ်စာကို စာပေ ခေါ်လောက်အောင် ရေးရာ၌ ထိုစာကို ထိပ်တန်းက တတ်သော သင်တို့ ငါတို့ထက် တတ်မြောက်သည်။ အမှန်ကိုဆိုသော် ဂျိုးဆက် ကွန်ရက်ကလွဲလျှင် သူလောက် အင်္ဂလိပ်စာကို စာပေဝင်အောင် ရေးနိုင်သော နိုင်ငံခြားသားမရှိဟု ဆိုရပေမည်။

ဥပဒေသကား အင်္ဂလိပ်စာသည် မြန်မာနှင့် အိန္ဒိယလူမျိုး တို့အတွက် အထူးလိုအပ်သည် မှန်လည်း ဤလွတ်လပ်သော ကိုလိုနီလက်ထက် ကိုယ့်စာ မတတ်ဘဲ သူ့စာနှင့် ပြီးသည်။ လွတ်လပ်သော ဤခေတ်၌ကား ကိုယ့်စာကို ဒေါက်တာ တဂိုးလောက် မတတ်ပါလည်း အထက်တန်းကျကျ တတ်မြောက်ကာ သူ့စာကို ခပ်မြန်မြန် ဖတ်ပြီးနောက် အနက်ကို နှိုက်ယူနိုင်မှ အခြေလှမည်။ ဤသို့ဖြစ်နိုင်သည်ကို ဒေါက်တာတဂိုးက သက်သေခံလျက်ရှိပြီး သူ့လောက်တတ်ရမည်။ တတ်နိုင်သည် မဆိုလို။ အနည်းနှင့်အများ သူ့ကဲ့သို့ တိုင်းရင်းသားဘာသာကို အထက်တန်းကျကျ တတ်ကြ ပြီးနောက် ကိုလိုနီဘဝ၏ ဆယ်ပုံတစ်ပုံမျှ အကျွန်ုပ်တို့ အချိန် မပေးသော အင်္ဂလိပ်စာကို ဖတ်နိုင်ခြင်း၊ ဖတ်လိုခြင်း၊ အနက်ကို နှိုက်ထုတ်နိုင်ခြင်း တို့ကို တတ်စွမ်းနိုင်ပါသည်။ အခြား ဥဒါဟရုဏ် တစ်ခု ဆောင်ရပါလျှင် ဤလွတ်လပ်သော မြန်မာပြည်အဖို့ ဒေါက်တာ ဘမော်ကဲ့သို့ အင်္ဂလိပ်စာကို တရွတ်ရွတ် ပြောနိုင်သူမလို။ ကင်းဝန်မင်းကြီးကဲ့သို့ ကိုယ့်စာကို ထိပ်တန်းက တတ်၍ သူ့စာကို ဖတ်တတ်၊ အနက်နှိုက်ယူတတ်သူ အများအစား လိုသည်။ ကင်းဝန် မင်းကြီးသည် အင်္ဂလိပ်စကားပြောနှင့် အရေးကို လုံးပန်းသူ မဟုတ်ပေ။

တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် အသက်ငါးဆယ်တိုင် အင်္ဂလိပ်စာ အဖတ်ကိုသာ အာရုံစိုက်၍ အရေးနှင့် အပြောကို မလေ့လာသော ဒေါက်တာတဂိုးသည် ကျွန်ခေတ်ဝယ် သခင်ပညာကို ရှာသူဖြစ်သည်။ ထိုနည်းဖြင့်သာ အချိန်ရှိသမျှ ရှေးဟောင်းပညာကို မိမိစာဖြင့် ခေတ်ပညာကို အင်္ဂလိပ်စာဖြင့် စုဆောင်းရှာဖွေနိုင်ပေသည်။ အကျွန်ုပ်

တို့ကား သခင်ဘဝ၌ အင်္ဂလိပ်စာကို ပြောတတ် ရေးတတ်လို့မူကြောင့် ကျွန်ုပ်ညာသာ ရမြီရချေသည်။ ရရှိသော ကျွန်ုပ်ညာပင်လျှင် ကိုလိုနီခေတ်က အဆင့်အတန်းကို မမီဟုလည်း ညည်းညူကြ၏။ မကြီးမသာနှင့်လည်း လွဲ၊ ထီးတင်ပွဲလည်း မမီ ရှိချေပြီတကား။

အင်္ဂလိပ်စာကို မဖတ်ဘဝ၌ ထားသဖြင့် အပြောနှင့် အရေး လုံးဝမတတ်ဘဲ နေမည်မဟုတ်။ အပြောနှင့် အရေးကို အသုံးပြုရန် အကြောင်းရှိသူတို့သည် အဖတ်အခြေခံပေါ်ဝယ် အပြောနှင့် အရေးကို ကျင့်၍ ဝိလတ်ကို သွားခွင့်ရသောအခါ အပြောကို ကျင့် နိုင်မည်။ မသွားခင်က အင်္ဂလိပ်စကားဓာတ်ပြား စသည်တို့နှင့် အစပျိုးနိုင်မည်။

အရှေ့နှင့်အနောက်နိုင်ငံတို့သည် နှစ်ပြားသော ရွှေကို ဂဟေဖြင့် စပ်မိသကဲ့သို့ တစ်ပြားတည်း ရနိုင်ရေးကို မြော်တွေး ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တစ်သက်တာတွင် ပညာဆီမီးကို ထိန်ညီးစွာ ထွန်းပစေခဲ့သော ကဝိမွန်မှာ သေမင်းအား ခရီးဦးကြိုပြုရန် ဤ အောက်ပါစာခွေဖြင့် အသင့်မျှော်နေသည်မှာ အသက်လေးဆယ် အရွယ်မှ ဖြစ်ပါသည်။ အသက်ရှစ်ဆယ်ကျော် လွန်သော ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင်မှ သေမင်းနှင့် တွေ့ပေတော့သည်။

သေမင်းသည် သင်၏ တံခါးကို ခေါက်သော ထိုနေ့၌ သင်သည် သူ့အား ဘယ်ဟာကို ပေးအံ့နည်း။
အို ငါသည် ငါ၏ ဧည့်သည်ရှေ့တွင် ငါ့အသက်၏ လှေပြည့် ဥစ္စာရတနာကို ထားအံ့။ သူ့အား လက်ချည်း ပြန်စေမည် မဟုတ်။

ငါ၏ ပျိုရွယ်သော အချိန်၌ ရှာဖွေအပ်သော ရတနာတို့ကို
လည်းကောင်း၊ အိုမင်းသော အရွယ်တွင် ဆည်းပူးအပ်သော
ဘာဝနာတို့ကိုလည်းကောင်း သေမင်းသည် ငါ၏ အသက်
ကုန်ရအံ့သောနေ့၌ ငါ၏ တံခါးကို ခေါက်သောအခါ
သူ၏ရှေ့တွင် ငါထားအံ့။

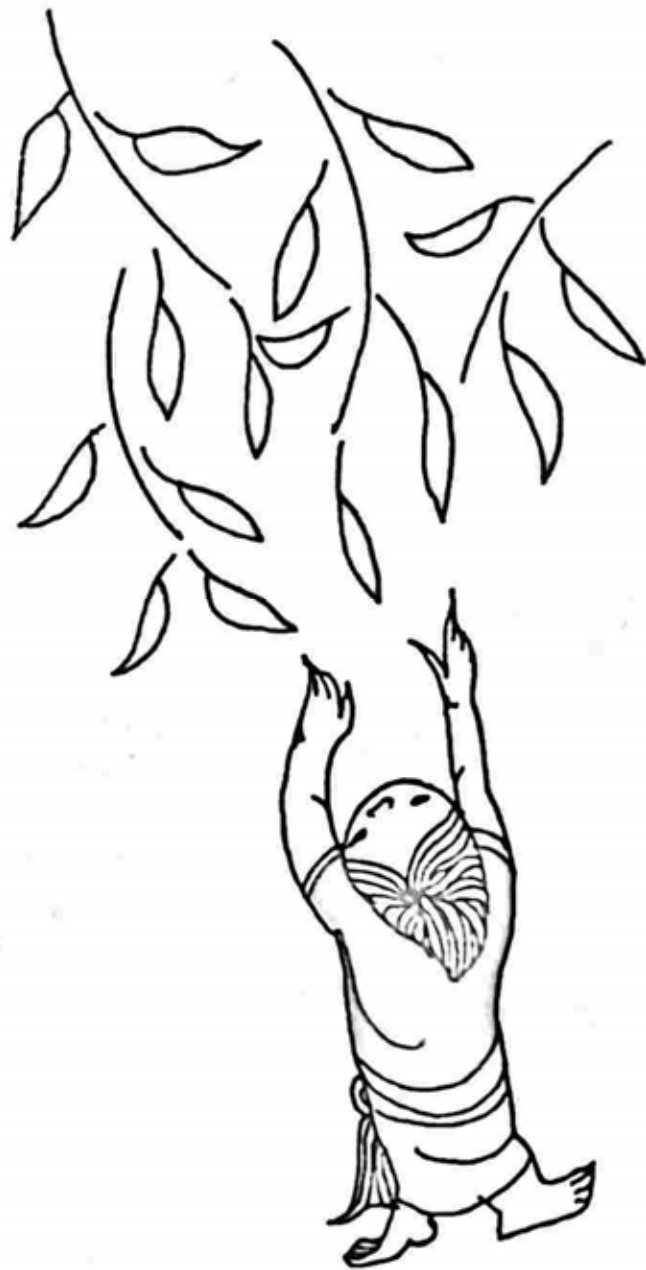
(ဂီတဥလီ၊ အမှတ်-၉၀)

၅၁၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း
ရန်ကုန်မြို့။

မောင်ဖြူ
၁၊ ၂၊ ၆၁

မှတ်ချက်

ဆန်းစသော်တာ ခေါင်းစဉ်ကို ဘင်္ဂါလီမူရင်းနှင့် တိုက်ဆိုင်
ကြည့်ရာ အတော် စိတ်ဝင်စားဖွယ် တွေ့၍ ဘင်္ဂါလီခေါင်းစဉ်
အချို့ကို ကွင်းပိတ်၍ ယှဉ်ပြလိုက်ပါသည်။ အချိန်မရ၍
ကွဲပြားသော ခေါင်းစဉ်တိုင်းကို မပြလိုက်နိုင်သည်ကိုဝမ်းနည်း
ပါသည်။

သူငယ်အဘော်

နက္ခတ်ဆရာ

ကျွန်တော်မေးရုံမေးပါသည်။ ‘ညဉ့်ဦးယံမှာ လပြည့်ဝန်းကြီးဟာ
မအူကိုင်းတွေကြားမှာ ထွေးငြိနေတဲ့အခါ ဘယ်သူ့ မှ သူ့ကို ဖမ်းမယူ
နိုင်ဘူးလား’

ဒါပေမယ့် ကိုကိုက ကျွန်တော့ကို ပြောတယ်။ ‘ကောင်လေး၊
မင်းလောက်မိုက်တာ ရှိသေးမယ် ငါမထင်ဘူး၊ ဖိုလမင်းဟာ ငါတို့နဲ့
အင်မတန်ဝေးလံတာကို ဘယ်သူက ဖမ်းယူနိုင်မလဲကွ’

ကျွန်တော်က ပြန်ပြောတယ်။ ‘ကိုကို ဘာသိသလဲ၊
ကျွန်တော်တို့ ကစားစဉ် ပြတင်းပေါက်က ပြုပြီးတော့ မေမေ ပြုံးရယ်
တဲ့အခါ မေမေ့ကို ဝေးတယ်လို့ ဆိုမလား’

ဒါပေမယ့် ကိုကိုက ပြောသေးတာပဲ။ ‘အသေးတဲ့ ညီရယ်၊
လမင်းကို ဖမ်းယူနိုင်လောက်အောင် ကြီးတဲ့ ကွန်ကြီးကို ဘယ်သွား
ရှာမတုံး’

ကျွန်တော်က ပြောတယ်။ ‘လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ဖမ်းမှာပေါ့’
 သည်တော့ ကိုကိုက တအားရယ်ပြီး ပြောတယ်။ ‘မင်းလောက်
 မိုက်တာ ရှိသေးမယ်လို့ ငါမထင်ဘူး၊ လမင်းဟာ ငါ့တို့အနားကို
 ရောက်နိုင်ရင် ဘယ်လောက်ကြီးတယ်ဆိုတာ မင်းသိလိမ့်မယ်’
 ကျွန်တော်က ပြန်ပြောတယ်။ ‘ကိုကိုတို့ကျောင်းမှာ သင်တာ
 အလကားတွေပါ။ မေမေဟာ ကျွန်တော်တို့ကို နမ်း ဖို့ ကုန်းလိုက်တဲ့
 အခါ မေမေ့မျက်နှာ အင်မတန်ကြီးပါသလား’
 ကိုကိုကတော့ ပြောတုန်းပါပဲ။
 ‘မင်းဟာ အ ကို အ ပါတယ်’

တိမ်နှင့်လှိုင်း

မေမေ တိမ်ထဲမှာ နေသူတွေက ကျွန်တော့ကို တကြော်ကြော် ခေါ်တယ်။ ‘ငါတို့သည် နိုးကတည်းက တစ်နေကုန် ကစားသည်၊ ငါတို့သည် ရွှေအရုဏ်နှင့် ကစားသည်။ ငွေစန္ဒာနှင့် ပျော်ပါးသည်’ ကျွန်တော် မေးတယ်။ ‘သို့ရာတွင် အသင်တို့ထံ ငါအဘယ်သို့ လာအံ့နည်း’

သူတို့ပြောတယ်။ ‘မြေကြီးအဆုံးသို့ လာလော့၊ အသင်၏ လက်နှစ်ဖက်ကို ကောင်းကင်သို့ မြှောက်လော့၊ အသင့်ကို တိမ်ထဲသို့ ယူဆောင်သွားလိမ့်မည်’

ကျွန်တော် ပြန်ပြောတယ်။ ‘ငါ့မိခင်ကား ငါ့အား အိမ်မှ မျှော်စောင့်နေအံ့၊ အသို့လျှင် သူ့အား ငါ ပစ်သွားရက်အံ့နည်း’ အဲသည်တော့ သူတို့လည်း ပြုံးရယ်ပြီး လွင့်မျောသွားကြမယ်။

ဒါပေမယ့် အမေ ဒါ့ထက် ကောင်းတဲ့ အကစားကို ကျွန်တော်သိပါတယ်။ ကျွန်တော်က မြူကင်းတိမ်လွှာ၊ အမေက

လမင်းသော်တာ ဆိုပါစို့။ ကျွန်တော့်လက်နှစ်ဖက်နဲ့ အမေ့ကို ဖုံးထားမယ်။ သည်အခါ ကျွန်တော်တို့ အိမ်ခေါင်မိုးဟာ ကောင်းကင် ပြာကြီးပေါ့။

လှိုင်းထဲမှာ နေသူတွေက ကျွန်တော့်ကို တကြော်ကြော် ခေါ်တယ်။ ‘ငါတို့ကား နံနက်မှ ညဉ့်တိုင်အောင် သိဆို၏။ အဘယ်သို့ ရောက်သည်ပင် အမှတ်မထား တသွားတည်း သွား၏’

ကျွန်တော်မေးတယ်။ ‘သို့သော် အသင်တို့ထံ ငါအဘယ်သို့ လာအံ့နည်း’ သူတို့ပြောတယ်။ ‘ပင်လယ်ကမ်းစပ်သို့ လာခဲ့။ မျက်လွှာ မှိတ်၍ ရပ်လော့၊ အသင့်အား လှိုင်းပေါ်၌ တင်ဆောင်ပါအံ့’ ကျွန်တော်ပြန်ပြောတယ်။ ‘ငါ့မိခင်ကား ငါ့အား ညနေတိုင် အိမ်၌ ရှိစေချင်၏။ အသို့လျှင် သူ့အား ငါပစ်သွားရက် အံ့နည်း’

အဲသည်တော့ သူတို့လည်း ပြုံးရယ် ကခုန်ကာ ဖြတ်သွား ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် အမေ ဒါ့ထက်ကောင်းတဲ့ အကစားကို ကျွန်တော်သိပါတယ်။

ကျွန်တော်က လှိုင့်တက်တဲ့ လှိုင်းတပ် အမေက ထူးဆန်းတဲ့ သောင်စပ်ဆိုပါစို့။ ကျွန်တော်ဟာ လှိုင့်ကာလှိုင့်ကာ ပြုံးရွှင်စွာဖြင့် အမေရင်ခွင်ကို ဦးတိုက်မယ်။

အဲသည်တော့ ကျွန်တော်တို့ သားအမိ ဘယ်ရောက်မှန်းကို ကမ္ဘာမှာ ဘယ်သူမှ သိမှာ မဟုတ်ဘူးပေါ့။

စံကားပွင့်(တူတူရေဝါး)

အမေကျွန်တော် စံကားပွင့် ဖြစ်သွားတယ် ဆိုပါစို့။ (ပြက်ရယ် ပြောတာပါ) စံကားပင်ရဲ့ အကိုင်းမြင့်တစ်ခုမှာ ပေါက်ပြီး၊ လေထဲ မှာ တလှုပ်လှုပ်နဲ့၊ ရယ်လို့၊ မောလို့၊ ပုရစ်ဖူးကလေးတွေ အပေါ်မှာ ကခုန်နေရင် ကျွန်တော့်ကို သိပါ့မလား အမေ။

‘လူကလေးရေ မင်းဘယ်မှာလဲ’ လို့ အမေခေါ်တော့ ကျွန်တော်က ကြိတ်ရယ်ပြီး တိတ်တိတ်ကလေးနေမှာပေါ့။

ပွင့်ချပ်ကလေးတွေကို အသာလှုပ်ပြီး အမေ အလုပ် လုပ်နေတာကို ချောင်းကြည့်မယ်။

အမေရေချိုးပြီးနောက် ဆံပင်ဖားလျားနဲ့ စံကားပင် အရိပ် အောက်က ဖြတ်ပြီး အမေဘုရားရှိခိုးတဲ့ ရေခွက်ကလေးဆီကို သွားတော့ စံကားပင် အနံ့ကို အမေ ရလိမ့်မယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်တော်ဆီကရတဲ့ ပန်းရနံ့လို့ အမေသိမှာ မဟုတ်ဘူး။

နေ့လယ်စာ စားပြီးလို့ အမေ ပြတင်းပေါက်မှာထိုင်ပြီး ရာမာယဏကို ဖတ်နေတုန်း စံကားပင်ရဲ့ အရိပ်ဟာ အမေ့ကိုယ်ပေါ် ကျတော့ ကျွန်တော်က အမေဖတ်သွားတဲ့ စာကြောင်းကလေးတွေ အပေါ်မှာ ကျွန်တော့် အရိပ်ကလေး ထိုးချလိုက်မယ်။

သို့ပေမယ့် အမေ့ သားငယ်ရဲ့ အရိပ်ကလေးလို့ အမေ တွေးမိပါ့မလား။

ညနေစောင်းအခါ မီးတိုင်ကလေးကို ကိုင်ပြီး နွားတင်းကုပ်ကို အမေသွားတော့ ကျွန်တော်မြေကြီးပေါ်ကို ဖြုတ်ခနဲ ကြွေကျလာပြီး၊ အမေ့ လူကလေး ပြန်ဖြစ်မှာပေါ့။ သည်တော့ အမေ့ကို ပုံပြော ခိုင်းမယ်။

‘ဘယ်သွားနေလဲ၊ လူရှုပ်ကလေး’ လို့ အမေမေးတော့ ‘မပြောဘူး အမေ’ လို့ ကျွန်တော် ပြန်ပြောမှာပေါ့။

စံကားပွင့်

ပြက်ရယ်ပြောတမ်း ကစားရအောင်အမေ
 ကျွန်တော် စံကားပွင့် ဖြစ်သွားတယ် ဆိုစို့
 စံကားပင်ရဲ့ အကိုင်းမြင့်ပေါ်မှာလေ
 လေထဲမှာ တလှုပ်လှုပ် ရယ်လို့ မောလို့
 ပုရစ်ဖူးတွေ အကြားမှာ ကခုန်နေရင်
 ကျွန်တော့်ကို မှတ်မိပါ့မလား မိခင်
 လူကလေး ဘယ်မှာလဲလို့ အမေခေါ်တော့
 ကြိတ်ရယ်ပြီး ကျွန်တော် တိတ်တိတ်နေမှာပေါ့

ပွင့်ချပ်များကို လှုပ်လို့ အသာအယာ
 အမေ အလုပ်လုပ်နေတာ ချောင်းကြည့်မည်သာ
 ရေချိုးပြီး ဆံပင်ဖားလျားနဲ့ အမေ
 စံကားပင်ရိပ်အောက်က ဖြတ်လို့မသွေ

ဘုရားရှိခိုးတဲ့ မြေကွက်သို့သွားရာ
 စံကားပန်းအနံ့ အမေရလိမ့်မကြာ
 သို့သော် လူကလေးကိုယ်မှ ရနံ့ဆိုတာ
 အမေ တွေးထင်မိမည် မဟုတ်ပါ

နေ့လယ်စာ စားပြီးနောက် ပြတင်းပေါက်မှာ
 အမေ ရာမယဏ ထိုင်ဖတ်သောအခါ
 လူကလေးရဲ့ စံကားပင်အရိပ်ဟာ
 အမေ ဆံပင်နဲ့ ရင်ခွင်သို့ကျရာ
 အမေ ဖတ်သွားတဲ့ စာလုံးများပေါ်သာ
 ကျွန်တော့် အရိပ်ကလေးကို ထိုးချမှာ
 သို့သော် လူကလေးရဲ့ အရိပ်ဆိုတာ
 အမေ တွေးထင်မည်ပင် မဟုတ်ပါ
 ညနေစောင်းအခါ မီးတိုင်ကို ကိုင်ကာ
 နွားတင်းကုပ်သို့ အမေသွားတဲ့အခါ
 မြေကြီးပေါ်သို့ ဖြတ်ခနဲ ကြွေလို့သာ
 အမေ လူကလေး တစ်ဖန် ပြန်ဖြစ်မှာ

ပန်းလုပ်တမ်း အကစား ရပ်ပြီးသော်
 အမေ့ကို ပုံအပြောခိုင်းမယ် ကျွန်တော်
 လူလေး ဘယ်သွားနေလဲလို့ အမေမေးတော့
 မပြောဘူးအမေလို့ ပြန်ပြောမှာပေါ့။ ။

ဒဏ္ဍာရီတိုင်းပြည်

ကျွန်တော့် ဘုရင်ရဲ့ နန်းတော် ဘယ်မှာဆိုတာကို လူသိသွားရင်
ထိုနန်းတော်ဟာ လေထဲမှာပျောက်သွားမှာပဲ။

နံရံတွေက ငွေအတိ၊ အမိုးမှာတော့ ရွှေပကတိ။

မိဖုရားနန်းတော်မှာ အဆောင် ခုနစ်ဆောင် ရှိသပ၊
သူဝတ်တဲ့ ပတ္တမြားတစ်လုံးက ခုနစ်ပြည် တန်သဗျ။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့် ဘုရင်ရဲ့ နန်းတော် ဘယ်မှာဆိုတာ
မေမေ့ကို ကျွန်တော် တီးတိုး ပြောပါ့မယ်။

ထိုနန်းတော်ဟာ ကျွန်တော်တို့ အိမ်မိုး ပန်းခြံထောင့်က
ပင်စိမ်းအိုး အတွင်းမှာ -

မင်းသမီးကလေးမှာ ကူးဖြတ်၍ မရကောင်းသော ပင်လယ်
ခုနစ်စင်းရဲ့ ကမ်းတစ်ဖက်မှာ အိပ်နေတယ်။

ကျွန်တော်က လွဲ၍ ကမ္ဘာပေါ်မှာတွေ့အောင် ရှာနိုင်သူ
မရှိပါ။

သူ့လက်မှာ ရွှေလက်ကောက်တွေ၊ နားမှာ ပုလဲ နားကပ်
တွေနဲ့ သူ့ဆံပင်ဟာ ကြမ်းကို တိုက်တယ်။

ကျွန်တော့် ဆေးတောင်ငွေ့နဲ့ တို့လိုက်တဲ့အခါ သူ နိုးလာမယ်။
သူပြုံးတဲ့အခါ ပုလဲလုံးတွေ ကျလာတယ်။

ဒါပေမယ့် မေမေ့ကို ကျွန်တော်တီးတိုးပြောပါရစေ။ သူနေ
တာ ကျွန်တော်တို့ အိမ်မိုးပန်းခြံထောင့်က ပင်စိမ်းအိုးအတွင်းမှာ-
အမေ မြစ်ဆိပ်ကို ရေချိုးဆင်းတဲ့အခါ ခေါင်မိုးပေါ်က
ပန်းခြံကို တက်ကြည့်ပါ။

နံရံတို့ရဲ့ အရိပ်တွေ ဆုံရာထောင့်မှာ ကျွန်တော် ထိုင်တယ်။
ပူစီသာလျှင် ကျွန်တော်နဲ့ လိုက်ရလို့ သူလည်း ဒဏ္ဍာရီ
ပုံပါ ဆတ္တာသည် ဘယ်မှာ နေသည်ကို သိတယ်။

ဒါပေမယ့် ဆတ္တာသည် ဘယ်မှာနေတယ်ဆိုတာ မေမေ့ကို
ကျွန်တော် တီးတိုးပြောပါမယ်။

သူနေတာ ကျွန်တော်တို့ အိမ်မိုးပန်းခြံထောင့်ရှိ ပင်စိမ်း
ပန်းအိုးအတွင်းမှာ။

တစ်ကျွန်းစံ(ကျောင်းအားရက်)

မိခင် ကောင်းကင်၌ အလင်းရောင်မှိန်ချေပြီ။ ဘယ်အချိန်ရှိပြီကို ကျွန်တော် မသိ။

ကစားလည်းမပျော်၍ မိခင်ထံ ကျွန်တော်လာသည်။ ဤနေ့ကား စနေနေ့၊ ကျောင်းပိတ်ပါသည်။

အလုပ်ကို ချထားပါ မိခင်။ ပြတင်းပေါက်အနီးတွင် ကျွန်တော်နှင့် ယှဉ်ထိုင်ကာ ဒဏ္ဍာရီပုံပါ တေပန်တာ သဲကန္တာရ၏ နေရာကို ကျွန်တော့်အား ပြောပါလေ။

မိုးရိပ်တို့သည် နံနက်မှ ညနေတိုင်အောင် နေကို ဖုံးအုပ် လေပြီ။

ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော လျှပ်စစ်မိုးကြိုးမှာ မိမိ၏ လက်သည်း ဖြင့် ကောင်းကင်ကို ခြစ်နေသည်။

တိမ်တို့ မြည်ဟိန်း၍ မိုးကြိုးထစ်သောအခါ ကြောက်စိတ်ကို နှစ်မြို့ကာ မိခင်အား ကျွန်တော် ဖက်ထားချင်ပါသည်။

ပြင်းထန်သော မိုးသည် ဝါးရွက်တို့အပေါ်သို့ ကြာရှည်စွာ-
 တဖြောက်ဖြောက်ကျလာသောအခါ ကျွန်တော်တို့၏ ပြင်တင်းပေါက်
 တို့သည် လေပုန်းတိုး၍ တလှုပ်လှုပ် တခြိမ့်ခြိမ့်ရှိသောအခါ
 ကျွန်တော်သည် မိခင်နှင့် အခန်းထဲတွင် နှစ်ယောက်တည်းထိုင်ကာ
 ဒဏ္ဍာရီပုံပါ တေပန်တာ သဲကန္တာရအကြောင်း မိခင်ပြောသည်ကို
 နားထောင်လိုပါသည်။

ထိုသဲကန္တာရ ဘယ်မှာလဲ မိခင်၊ ဘယ် ပင်လယ်ကမ်းခြေ၊
 ဘယ်တောင်ရဲ့ ခြေရင်း၊ ဘယ်တိုင်းပြည်အတွင်းမှာလဲ။

လယ်ကွင်းတို့ကို မှတ်သားရန် စည်းရိုးမရှိ၊ ရွာသူရွာသားတို့
 ညနေတိုင် ရွာတွင်းသို့ ဝင်ရန်လည်းကောင်း၊ တောတွင်း၌ ထင်းခွေ
 သော မိန်းမသည် ထင်းစည်းတို့ကို ဈေးသို့ ယူဆောင်ရန်လည်း
 ကောင်း၊ ထိုကွင်းကိုဖြတ်လျက် လမ်းမရှိ၊ မြက်ရော်တို့ ကွက်ကျား
 ကွက်ကျားပေါက်လျက် ပညာရှိမောင်နှံနေသော သစ်တစ်ပင်တည်း
 ဖြင့်သာ တေပန်တာ သဲကန္တာရ ရှိရှာ၏။

ဤနေ့ကဲ့သို့ မိုးအုံ့သော နေ့တစ်နေ့၌ မင်းသားကလေးသည်
 ထိုသဲကန္တာရတစ်လျှောက် ဖောင်းဝတ်ရောင် မြင်းကိုစီး၍ လူမရောက်
 သော ပင်လယ်တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ဘီလူး၏ နန်းတော်တွင် အကျဉ်းကျ
 နေသူ မင်းသမီးလေးကို ရှာဖွေရန် ထီးထီးသွားနေသည်ကို ကျွန်တော်
 တွေးထင်နိုင်ပါသည်။

မိုးဖွဲသည် ဝေးလံသော ကောင်းကင်မှ နေကျ၍ လျှပ်စစ်
 နွယ်လည်း ကောက်ရသော အနားကဲ့သို့ ရုတ်တရက်ပြက်သောအခါ
 အဖဘုရင် ပစ်ထား၍ နွားတင်းကုပ်ကို သုတ်သင်လျက် မျက်ရည်

စက်လက်နှင့်ရှိသော မယ်တော်ဖြစ်သူကို ဒဏ္ဍာရီပုံပါ တေပန်တာ သဲကန္တာရတွင် မြင်းစီးသွားနေသော ထိုမင်းသားကလေး သတိရပါ သတဲ့လား။

ကြည့်စမ်းပါ မိခင်၊ နေမကုန်မီကပင် မှောင်လူပြီ၊ ခပ် ဝေးဝေးရှိ ရွာလမ်းထက်၌ လမ်းသွားလမ်းလာမရှိ။

သိုးကျောင်းသားလည်း စားကျက်မှ အိမ်သို့ စောစောပြန်ပြီ။ လူတို့လည်း လယ်ကွင်းမှပြန်ကာ မိမိတို့၏ တဲတံစက်မြိတ် အောက်ရှိ ဖျာပေါ်ထိုင်ရင်း မျက်မှောင်ကုပ်လျက်ရှိသော တိမ်တို့ကို ကြည့်နေ ကြပြီ။

မိခင်၊ စာအုပ်တို့ကို စင်ပေါ်၌ ကျွန်တော်ထားခဲ့ပြီ၊ ယနေ့ အဖို့ ကျွန်တော် စာမကျက်ပါရစေနှင့်တော့။

ကျွန်တော်ကြီးပြင်း၍ ဖခင်အရွယ် ရောက်သောအခါ တတ်သင့်သည် အားလုံးတို့ကို ကျွန်တော် သင်ယူပါမည်။

ဤယနေ့ တစ်နေ့ဖြင့် ဒဏ္ဍာရီပုံပါ တေပန်တာ သဲကန္တာရ ဘယ်မှာရှိသည်ကို ကျွန်တော့်အား ပြောပါလား မိခင်။